

maart 2015

SamenKerk²

Uitgave van het Bisdom Haarlem - Amsterdam

**Christelijke feesten:
wat vier je dan?**

pagina 10

Raadselachtige woorden

pagina 21

Volksdevotie

In dit nummer

Volksdevotie	4
Woord van de bisschop	6
Kerkengek	8
Catechese	10
Jaar van het Godgewijde leven	12
Rome	14
Inspiratie	16
Lourdes	18
Rome	19
Puzzel	20
Parels uit de schattengrot	21
Van Onderop	22
Kort nieuws	24
Huwelijk en gezin	25
Jongeren	26
Geboekt	29
Personalia	30
Belicht	32

Colofon

Samen Kerk is het informatieblad binnen het Bisdom Haarlem - Amsterdam en verschijnt tienmaal per jaar nummer 2 jaargang nr. 40

Hoofdredactie

Wim Peeters

Eindredactie

Christel Kerssens-Van der Pijl

Redactie

Christel Kerssens-Van der Pijl, Wim Peeters, Eric van Teijlingen, Petra Vermeer

Aan dit nummer werkten mee:

Marco Cavagnaro, Anne Commandeur-Waaning, Matthijs Jansen, Marius van der Knaap, Hein-Jan van Ogtrop, Marcel Poorthuis, Mirjam Spruit-Borst

Redactieadres:

Samen Kerk
Postbus 1053,
2001 BB Haarlem

Telefoon: (023) 511 26 60
Faxnummer: (023) 511 26 59
IBAN: NL86 ABNA 0230 8523 19
E-mail: pvermeer@bisdomhaarlem-amsterdam.nl
Internet: www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Abonnementsprijs:

€ 30,00 per jaar; buitenland: € 36,00 per jaar
Abonnementenadministratie: (023) 511 26 40

Advertenties:

Borgerpark Media
Postbus 8027
6060 AA Posterholt
Telefoon: (0475) 711 362
E-mail: info@borgerparkmedia.nl
www.borgerparkmedia.nl

Vormgeving/technische realisatie:

Novente vormgevers, Lunteren

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden overgenomen. Van sommige teksten en illustraties is de herkomst niet te achterhalen. Verantwoordelijken kunnen reageren via bovenstaand adres.

Volksdevotie

Dat zal een happening worden! Ruim zevenhonderd mensen hebben zich opgegeven voor de bedevaartreis naar Rome. U leest het laatste nieuws over dit gebeuren in Samen Kerk.

Als thema voor dit nummer kozen we “volksdevotie”. Voor een katholiek is het moeilijk zijn geloof te beleven als dat alleen maar in het kerkgebouw gebeurt, of in een studiegroepje. In de jaren zestig werden heel wat vrome praktijken aan de kant geschoven, die inmiddels weer zijn teruggekeerd. Bovengenoemde Rome-bedevoort is er één van. Maar ook de processies bloeien weer op, net als het gezamenlijke rozenkransgebed. Wij geloven met hart en ziel, maar ook met onze ogen, neus en handen. God is immers niet ver weg, Hij is in Jezus van Nazareth één van ons geworden. “Onze handen”, zegt Johannes, “hebben Hem aangeraakt”.

In de rubriek “kerkengek” neemt plebaan Van Ogtrop ons mee naar Bovenkarspel, maar niet dan nadat hij ons de ingewikkelde geschiedenis van de parochie Enkhuizen in het kort heeft beschreven.

We staan stil bij het Hoogfeest van Maria Boodschap, 25 maart. Michel van der Plas schildert in eenvoudige maar trefzekere woorden dit centrale geheim in de geschiedenis van de mensheid.

De voorbereiding van de bisschoppensynode over het gezin krijgt aandacht. En natuurlijk ook het jaarthema: het Godgewijde leven. Zowel in Heiloo als in Amsterdam kwamen op 2 februari religieuzen bijeen. U leest er meer over. In zijn “Schattengrot” laat Marcel Poorthuis ons kennismaken met de Spaanse mysticus Johannes van het Kruis. En Eric van Teijlingen vertelt over de statiekerken in Rome en hun bijzondere plaats tijdens de Vastentijd.

Tenslotte: de parochie van de H. Nicolaas is parochie van het jaar geworden. Proficiat! <

Wim Peeters, hoofdredacteur

Volksdevotie - kunnen we zonder?

Doorheen het Kerkelijk Jaar zijn er heiligenfeesten die niet alleen in de kerk, maar juist ook daarbuiten gevierd worden. Heel bekend zijn natuurlijk Sint Maarten, Sint Nicolaas en de Heilige Driekoningen. Niet voor niets zijn het alle drie feesten die in het najaar en de winter vallen.

Christenen hebben vanaf het begin vorm gegeven aan hun godsdienst. Omdat zij geloofden dat alles dat niet slecht was, ten goede gebruikt kon worden, namen zij soms elementen van hun heidense omgeving over. Het bekendste voorbeeld is natuurlijk dat van het feest van de Onoverwinnelijke Zon, Sol Invictus. Een feest dat door een van de "Syrische" keizers, Aurelianus, in 274 na Christus naar Rome was gebracht. Het werd gevierd aan het einde van de zonnestilstand op 25 december. Christenen vereerden Christus als het Licht van de wereld, dat schijnt in de duisternis. In de catacomben, de christelijke begraafplaatsen in de heuvels rond Rome, zien we onder de vele voorstellingen waarmee de Mensenzoon wordt uitgebeeld, ook die van de Zon. Voor de christelijke gemeenschap sprak het vanzelf dat zij het heidense feest overnam en kerstende. Dit heeft te maken met de kern van ons geloof: 'dat alles goed is, omdat alles van de goede God komt' zoals de H. Teresia van Lisieux zegt. Deze kerstening van de wereld waarin men leeft, is deel van wat wel 'volksdevotie' noemt.

Toen ik opgroeide als middelbare scholier, werd er over volksdevotie nogal laatdunkend gesproken. Het was aardig, het had een zekere charme, en in vroeger tijd had het veel bijgeloof buiten de deur gehouden. Maar nu werd het tijd om het geloof wat rationeler te bekijken, te ontdoen van zijn al te volkse franje.

Zo verdwenen vanaf het begin van de jaren zestig de drie processies van de Kruisdagen (de drie dagen voor het Hoogfeest van Hemelvaart), waarbij de akkers werden gezegend en men bad om een goede oogst en de Sint-Marcusprocessie (25 april) met dezelfde intentie. In 2005 voerden de Nederlandse bisschoppen ze weer in. (Inmiddels zijn er van de ruim driehonderdduizend landbouwbedrijven van destijds nog 65000 over.)

De laatste jaren is de opleving van volksdevoties onmiskenbaar: bedevaarten, gezamenlijk rozenkransgebed, de restauratie en nieuwbouw van kapelletjes in buurtschappen maar bijvoorbeeld ook in stadswijken. En er lijkt ook langzamerhand een ommekeer te komen in de verering van de heiligen. Mensen drommen voor en na de mis samen bij een heiligenbeeld - naast de H. Maagd zijn Sint Jozef, de H. Antonius, het "Klein Treeske" van Lisieux en Moeder Anna favoriet. En natuurlijk Pater Pio.

In het begin van dit verhaal werden de heiligen Martinus van Tours, Sint Nicolaas en de Driekoningen genoemd, als voorbeelden van feesten die ook buiten het kerkgebouw gevierd worden.

Sint Maarten, of Suntermeerten of Sintermerte leeft vooral voort in de legende van de bedelaar aan de poort

van Tours. Hij geldt als de eerste niet-martelaar die heilig werd verklaard. Zijn ongelooflijke populariteit valt af te meten aan de vele honderden kerken en kapellen in heel West-Europa, die zijn patronaat voeren. Nu kennen we vooral nog de lichtjes waarmee kinderen zingend langs de deur gaan. Nog niet zo lang geleden, en in Limburg nog steeds, is het feest van Sint Maarten de dag - liever de avond - van grote vuren.

Sinterklaas, daarover hoeven we niet te spreken: hij is overbekend en de verbinding met de historische persoon is ver te zoeken. Hij is natuurlijk de kinderheilige bij uitstek.

De Driekoningen trekken ook langs de deur. Daarbij is iets eigenaardigs aan de hand: zij brengen niet, maar komen bedelen. Het is één van de vele kinderfeesten waarmee in vroeger tijden de koude en donkere winter wat herbergzamer werd gemaakt. Zo hadden we in vroeger tijd: 13 december Sint Lucia (trekt van deur tot deur met cadeautjes voor de kinderen); 21 december Sint Thomas (kinderen sluiten ouders buiten totdat zij beloven dat de jongste mag zeggen wat er gegeten wordt); 28 december Onnozele kinderen (de kleinsten zijn de baas in huis, ook weer met de nadruk op het eten). Het spreekt vanzelf dat bij al deze feesten het verhaal van de heilige(n) centraal stond.

Men zegt wel: het geloof moet handen en voeten krijgen. Dat geldt niet alleen voor onze inzet voor de naaste, maar ook voor het mooi maken van de tijd, van ons leven. Zeker voor kinderen kunnen ouders prachtige - maar heel eenvoudige dingen doen. Werkt het? Afhankelijk van ons enthousiasme zeker! <

Wim Peeters

Bruidjes tijdens de Sint Jansprocessie (Laren) in 2014. Foto: Philip Stoffels

Beschermheilige Wilhelmus

Ik wil u iets van mijn eigen, recente ervaring vertellen. Ik heet Wilhelmus en heb nooit een bijzondere devotie tot deze heilige gehad - ik dacht dat het de vrij bekende Willem van Malavalle, stichter van de Wilhelmiëten, was. Tot mijn verdediging kan ik aanvoeren dat er minstens zeventig (!) heiligen en zaligen zijn met de naam Wilhelmus, onder wie ook ene Wilhelmus van Orange, 11de eeuwse kluizenaar nabij Como.

H. Wilhelmus van Bourges. Uit *De Windroos*, tekening door Ries Mulder, 1939.

Ik werd geboren met een klompvoet, en tot mijn derde jaar zat die voet in het gips. Mijn oude grootmoeder bad dagelijks rozenkransen voor haar kinderen en kleinkinderen (en dus ook voor mijn voetje). Daarbij werd ieders patroonheilige aangeroepen.

De uiteindelijke operatie, toen nog een ingreep met ongewisse afloop, slaagde wonderwel.

Twee jaar geleden, op 10 januari, lees ik bij de heilige van de dag dat de gedachtenis van de H. Wilhelmus van Bourges wordt gevierd. Nieuwsgierig zoek ik verder, lees het verhaal van deze vrome monnik en helemaal onderaan staat het zinnetje: 'Patroon van kinderen die moeilijk leren lopen'. Ik was helemaal verbluft, had hier nog nooit van gehoord. Maar het ging nog verder. Enkele maanden later werd acute leukemie geconstateerd en begonnen zware chemokuren. Een van de eerste gevolgen was een zogeheten klapvoet, gevolg van de afsluiting van een zenuw. De neuroloog zei dat het wel een langdurige geschiedenis zou worden, als het al ooit zou overgaan. Ik kreeg een soort van beugel aangemeten en dacht aan de H. Wilhelmus van Bourges.

Kennelijk dacht hij ook aan mij, in mijn ziekte niet anders dan een kind. Enkele weken later kon de beugel af.

Sint Jansprocessie in Laren in vroegere tijden. Collectie: Katholiek Documentatie Centrum, Nijmegen

Vorbereiding op Pasen

We zijn in de veertigdagentijd. Het is een tijd van voorbereiding op Pasen, een tijd ook van reflectie en bezinning op ons eigen leven, ons geloof en kerk zijn. Op Aswoensdag hoorden we weer die bijbelse vermaning: 'Mens bedenk dat ge stof zijt en tot stof zult wederkeren'. Alles gaat voorbij, de aarde, de wereld, ons eigen leven. God alleen blijft. Bij Hem zullen we ooit uitkomen. In zijn Licht zal duidelijk worden wat ons leven geweest is en wat we geworden zijn.

De paus sprak voor kerstmis vermanend tegen de curie in het Vaticaan. U herinnert het zich nog wel. Hij gebruikte harde woorden als 'existentiële schizofrenie' en 'spirituele Alzheimer'. Dit is een ziekte van vooral vergeetachtigheid. Hij bedoelt: je kunt zo bezig zijn met uiterlijke dingen en persoonlijke belangen, dat je de essentie van het geloof, je innerlijke band met God en je eeuwige bestemming, vergeet. Veel mensen dachten: goed dat hij die kardinalen eens flink de waarheid zegt. En de een of ander kan zich dat zeker aantrekken. Maar als je de tekst goed leest is het eigenlijk aan ons allemaal gericht. Over de hoofden van de curie heen was het een soort gewetensonderzoek voor de hele kerk en alle gelovigen. En ik denk dat we ons dat best mogen aantrekken.

Het kan om allerlei redenen ook leeg en duister worden in ons eigen leven en ons eigen hart, doordat je de band met God vergeet, en niet meer bidt, door wrok en haat die langzaam je hart binnensluipt. Maar ook door zonde, zorgen en problemen waarin je a.h.w. gevangen kunt raken. Ooit zag ik de film 'It is a wonderful life'. Het gaat over een man, George Baily, die in een zware crisis terecht komt. Zijn zaak dreigt failliet te gaan. Hij kan z'n huis niet meer betalen, en z'n gezin niet meer onderhouden. Op een sombere avond loopt hij over een brug en overweegt naar beneden te springen. Een oude man verderop ziet het en doet iets groot. Hij springt zelf in het water. Wat hij verwacht had, gebeurt. George is op slag al z'n eigen problemen vergeten. Hij rent terug, springt in het water en sleept de oude man weer op de kant. Ze gaan samen de stad in om zich te drogen. De oude man spreekt hem moed in. Een soort engel op z'n pad. Als George thuis komt is z'n heldendaad al bekend geworden, maar ook z'n problemen. Er wordt geld voor hem ingezameld. Z'n leven neemt plots een positieve wending. Natuurlijk een romantische film met happy end, maar ook met diepe betekenis.

Kern is de liefde

Meer dan wat dan ook blaast liefde duisternis weg. Een mens die een ander goed doet, krijgt er ook zelf veel voor terug. Zo zitten we in elkaar. Dat is de wet van de schepping. Wie alleen voor zichzelf leeft zal innerlijk verkommen. Gelukkig komen Nederlanders makkelijk in actie als er werkelijke nood is. En helaas is die er in onvoorstelbare mate in onze tijd: armoede en honger, miljoenen mensen op de vlucht, oorlog in de Oekraïne, kinderen die door Isis worden gekruisigd, mannen onthoofd, vrouwen verkracht. Het lot van de Koptische christenen in Libië heeft ons geschokt. Paus Franciscus zei het in de afgelopen dagen "Dit lijden schreeuwt tot God, en

roept ons allen op tot inzet". Samen met de Koptische gemeenschap in Nederland heb ik het martelaarschap van hun broeders en zuster herdacht.

De film doet ons ook begrijpen wie God is. God bestaat, Hij is liefde en is mens geworden. Daarmee is alles gezegd. We hebben geen verre vreemde God ergens achter het universum die alles in gang gezet heeft, misschien af en toe wat aanwijzingen geeft, en verder toekijkt hoe wij hier wat aanmodderen. Dat is geen

Kijken in ons eigen hart

christelijk godsbeeld. We hebben een God die onvoorwaardelijke Liefde is, die a.h.w. zelf in het water springt om ons te redden. Hij wordt mens, springt letterlijk in de gebrokenheid van het menselijk bestaan, in de diepste armoede van een stal, en uiteindelijk de dood aan het kruis. Maar ook een God die bij ons blijft alle eeuwen door, tot aan het einde van de tijd. Hij is onder

ons in kracht van de Geest, van het Woord en van de Sacramenten. In de heilige Eucharistie schenkt Hij ons "zijn Lichaam en Bloed, zijn Ziel en zijn Godheid", zoals Vaticanum II bevestigt. We realiseren ons vaak te weinig de grootheid en heiligheid van zijn aanwezigheid. Met de Stille Omgang op 21 maart a.s. ten gevolge van het Mirakel van Amsterdam geven we uitdrukking aan onze eerbied en dankbaarheid voor dit grootse geschenk. In het sacrament van de biecht bereikt Gods barmhartigheid haar hoogtepunt. "Wiens zonden gij vergeeft, hun zijn ze vergeven", zegt Christus tegen zijn apostelen en hun opvolgers. In de profeet Jesaja roept Hij ons allen bijna smekend toe: "Kom bij Mij terug, want Ik ben uw Verlosser. Ik vaag uw overtredingen weg als een wolk aan de hemel, als een nevel verdwijnen uw zonden". Laten we ons voeden met zijn Woord, sterken met zijn sacramenten, en leven uit zijn liefde, om met Pasen vergeving, verlossing en vreugde ten volle te kunnen ontvangen. <

Jozef Marianus Punt
Bisschop van Haarlem-Amsterdam

De bedoeling van deze serie artikelen is om aandacht te besteden aan de verbeelding van de Bijbel (met name van het Oude Testament) in de kerkelijke architectuur. We behandelden al menige kerk in binnen- en buitenland. Ook in ons eigen bisdom zijn interessante kerken: de uwe? Is er ooit een boekje over verschenen? We zijn geïnteresseerd. Vandaag bijna in Enkhuizen: een stop in Bovenkarspel. Een mooie plaats (met een haven).

De oude hallenkerk van Bovenkarspel

Een dynamische karspel

Enkhuizen in zicht

Op weg naar de dijk naar Lelystad ziet men in de verte al het geboomte op de oude wallen en het silhouet van de Pancratiustoren van het naderende Enkhuizen. Het huidige Enkhuizen is een samenvoeging van het aloude Gommerskerspel (karspel/kerspel= parochie) met het toenmalige kleine Enkhuizen dat zich in vroeger dagen een flink stuk in de huidige zee uitstrekte. Na de samenvoeging van de twee parochies werden er twee enorme kerken gebouwd. De een vervaarlijk breed (de Westkerk aan St. Gommarus gewijd) en de andere lang en dun (de Zuiderkerk aan St. Pancratius gewijd). De eerstgenoemde heeft alleen maar een in 1519 gebouwd 'klokhuis', een klokkenstoel met een 19e eeuwse houten classicistische hoes erom (wat oneerbiedig beschreven). Op dit moment geniet de katholieke parochie daar gastvrijheid. Vandaag slaan wij echter eerder af en gaan naar Bovenkarspel. Het maakt deel uit van Stede Broec waarvan men dit jaar het 650-jarig bestaan viert.

Actief en modern, Bovenkarspel

In 1363 gingen de vrijheid van Grootebroec en die van Boeven-Kerspel samen tot de Stede van Broeck en later kwamen daar Lutjebroek (1402) en Hoogkarspel (1403) nog bij. Dit 'steden'-verband werd pas opgeheven in 1807. Nadat de Stede in 1415 het recht op een haven had gekregen, kwam in 1449 de Broekerhaven gereed aan het einde van de haaks op de ontginningsas staande Broekerhavenweg. De in 1581 aangelegde straatweg over de as werd in 1671 verhard (Hoofdstraat). Vanaf de 19e eeuw vond in dit gebied veel grove tuinbouw plaats en later ook bloembollenteelt. De in 1919 gestichte Westfrieze Flora heeft in 1958 een nieuw gebouw gekregen maar is sinds de ramp in 1999 elders actief. Het dorp is na de Tweede Wereldoorlog fors uitgebreid.

De kerken

Hier niet zo'n indrukwekkende oude toren als in Grootebroek. Er was ooit een grote middeleeuwse kerk. Zijn opvolger uit 1855 was de in 1976 gesloopte Hervormde Kerk (Hoofdstraat 2). Daarvan resteert alleen de later met hout omklampte toren met koperen tentdak bij het gebouw 'De Driesprong.' Het torentje bevat een hele mooie, door Geert van Wou en Johannes Schonenborg, gegoten klok uit 1518. Om een flinke toren met betonnen bovenbouw te zien,

Torenrestant protestantse kerk met straatbordje Kardinaal Willebrandshof

Interieur vroegere St. Martinuskerk

moeten we naar de katholieke kerk. Een ruime moderne aan St. Maarten gewijde zaalkerk van de hand van J. A. en H.H.J. Lelyveld uit Rotterdam. De in 1966 gebouwde kerk vervangt een ouder bouwwerk van architect Asseler, op 22 juli 1872 geconsacreerd door mgr. Wilmers. In 1906 werd die uitgebreid door Eduard Cuypers. Het oude priesterkoor werd afgebroken en aan het zes traveeën lange oude schip werd een ruim, transept en presbyterium met omgang gekoppeld. De kerk zelf was zo heel indrukwekkend maar kennelijk niet op de eeuwigheid berekend. Een belangrijk moment moeten wij nog noemen: kardinaal Jo Willebrands celebreerde hier op 17 mei 1934 zijn eerste H. Mis. We zien hem als neomist op de foto met zijn trotse ouders bij de ouderlijke woning

Jan Willebrands als neomist op 17 mei 1934 (foto Bertus Voets)

naast het postkantoor. Hij was van grote betekenis voor de Oecumene, het Tweede Vaticaanse Concilie en de Nederlandse Kerkprovincie.

De nieuwe kerk

Vlak naast de hoofdingang zien we de eerste steen in de muur gemetseld zitten met als opschrift: 'deze steen, die als een gedenksteen is opgericht, zal een Godshuis worden' (Gen.23.22). Zo geschiedde. Binnen herinnert een gedenkplaat eraan dat de eerder genoemde kardinaal Jo Willebrands deze kerk op 16 januari 1967 consacreerde. De kerk zelf is een aangenaam ruim godshuis geworden. Het Vermeulen-orgel (net als twee van de drie klokken in de toren) komt nog uit de oude kerk. David speelt op zijn nieuwe locatie rechts achter het altaar rustig op zijn harpje verder. Hij wordt geflankeerd door Gregorius en Ambrosius (met zijn bijenkorf). Links een oud Willibrordusbeeld. Jan Elders te Hoorn, oud-inwoner van Bovenkarspel, maakte het siermeedwerk (tabernakel en doopvont). Maar het meest geliefde onderdeel bij kinderen en volwassenen is de wand met het glas-in-betonraam van de het Zondvloedverhaal. Het is van de hand van de bekende glazenier Daan Wildschut. De ark (beeld van de kerk) biedt ruimte aan mens en dier en leidt hen door alle ellende heen. Dat doet ons denken aan een andere ramp die in de veilinghal schuin tegenover de kerk ruim 25 jaar geleden (in februari 1999) plaats vond. Tweehonderdtweeënveertig mensen werden op de Westfrieze Flora met de Legionellabacterie besmet. Tweeëndertig mensen overleden. Een tegenstem is de tekst onder de gedachtenisboom aan de wand: 'Toen toonde de engel mij de levensstroom en op haar oevers stond het geboomte des levens, dat twaalfmaal vrucht draagt en zijn loof brengt de volken genezen' (Openb. 22,1). Onlangs kwam de kerk nog in het nieuws doordat de liedteksten middels een beamer op een scherm worden geproject-

Exterieur nieuwe St. Martinuskerk

teerd. Met opgeheven hoofde kunnen de kerkgangers zo des te geconcentreerder zingen! Dat deden ze nog begin april met meerder koren ter ere van het 650-jarig bestaan van de stadsrechten van Stede Broec. De eerste communiekinderen hadden met bloemen Noachs ark versierd en zo viert men (altijd met veel bloemen) levendig en actief Gods aanwezigheid onder de mensen. <

Hein Jan van Ogtrop, Haarlem

Interieur met Genesisraam

Waardevolle informatie over de streek is te vinden in het boek 'Stede Broec' van de priester-historicus Bertus Voets, Stolphoevereeks Westfries Historisch Genootschap 1979.

Christelijke feesten: wat vier je dan?

Unieke tentoonstelling onder meer bij Bijbels Museum in Amsterdam

Veel mensen - inclusief veel kinderen en jongeren - weten niet meer wat er met de christelijke feesten gevierd wordt. Want waarom ben je vrij met Pasen of Pinksteren? Wat wordt er dan gevierd? Een aantal musea heeft de handen ineen geslagen om dit aan een breed publiek - vooral kinderen en hun ouders - op een aantrekkelijke manier onder de aandacht te brengen.

Bijbels Museum

Concreet is er in ons bisdom op dit moment o.a. in het Bijbels Museum in Amsterdam de tentoonstelling *Feest! In de stad* te zien. In deze leuke tentoonstelling kunnen kinderen en volwassenen samen de betekenis van christelijke feestdagen ontdekken. Ook zijn er bijzondere voorwerpen te zien en verhalen te horen. En kinderen uit de stad vertellen welke feesten zij vieren en wat deze voor hen betekenen.

Catechese voor jong en oud

Marijke Elsenburg probeert vooral jonge mensen, maar ook ouders enthousiast te maken voor deze tentoonstelling. Marijke werkt als catechetisch medewerker binnen ons bisdom. Haar ervaring is dat catechese geven aan jong en oud op vele manieren kan, binnen de geloofsgemeenschappen, maar ook daarbuiten. We stellen haar een paar vragen over deze tentoonstelling.

Wat motiveert je om dit project onder de aandacht te brengen?

“Allereerst het feit dat jongeren op de basisschool en ook op de middelbare opleidingen weinig in aanraking komen met religie. Ik merk dat zij mij daar vaak vragen over stellen tijdens één van hun studies zoals geschiedenis of filosofie. Ook jonge mensen in oplei-

ding als verzorgende missen dit vaak tijdens hun studie, maar komen er later wel mee in aanraking tijdens hun werkende leven. Ze weten dan soms nauwelijks wat er gevierd wordt. Voor ouders geldt dit soms ook. Dat wordt bijvoorbeeld duidelijk wanneer zij hun kind willen laten dopen.”

Wat vind je zelf het leukste aan de voorstelling?

“Wat ik het knappe vind van deze tentoonstelling, is dat het een toegankelijke en aantrekkelijke tentoonstelling is voor iedereen vanaf groep 6 maar ook jonger! Dat er ook een aparte ruimte beschikbaar is voor ouders en onderwijzers. Dat er een speciaal lespakket is. Dat ik de bezoekers enthousiast bezig zie met korte videotjes, terwijl anderen ademloos luisteren naar het verhaal. En dat ze veel van de tentoongestelde dingen mogen aanraken en verplaatsen, bijvoorbeeld de beelden van de kerststal.”

Voor wie is volgens jou de tentoonstelling bedoeld?

“De tentoonstelling is geschikt voor kinderen vanaf groep 6, 7, 8 met hun onderwijzers of hun ouders, voor opa's en oma's met hun kleinkinderen. Een aanrader voor alle leeftijden!”

Meer informatie

Het project *Feest! In de stad* is een onderdeel van *Feest! Weet wat je viert*, een landelijk initiatief van Museum Catharijneconvent, Utrecht in samenwerking met

het Bijbels Museum en Ons' Lieve Heer op Solder, Amsterdam. Kijk voor meer informatie op www.bijbelsmuseum.nl/feest-de-stad en www.feestweetwatjeviert.nl. De tentoonstelling in het Bijbels Museum is een doorlopende tentoonstelling. Voor scholen zijn er speciale tarieven. Bij de tentoonstelling is een onderwijsprogramma ontwikkeld voor de groepen 6, 7 en 8 van het basisonderwijs. <

Foto's: Bijbels Museum

Tot 2 februari 2016 krijgt het kloosterleven op verzoek van paus Franciscus extra aandacht in de Kerk tijdens het 'Jaar van het Godgewijde leven'. Dit themajaar is bedoeld om als Kerk in dankbaarheid terug te kijken op de grote historische rol van kloosters en religieuzen in de geschiedenis van de Kerk en de wereld. En om de toekomst van het religieuze leven hoopvol te omarmen. *Samen Kerk* besteedt ieder nummer aandacht aan het kloosterleven. Dit keer een verslag van een inspirerende dag voor jonge religieuzen in Utrecht. Onder het motto 'Schud de wereld wakker!' ontmoette zij elkaar op 30 januari.

Dag van de jonge religieuzen

Ongeveer 40 jonge religieuzen uit alle windrichtingen druppelden blijmoedig bij de broeders van St. Jan in Utrecht binnen aan de vooravond van de 'Opdracht van de Heer in de Tempel'. De dag voor de jonge religieuzen werd geopend met een Eucharistieviering waarna zuster Gueric een inleiding gaf over het thema van de dag: 'Schud de wereld wakker!' Zuster Esther presenteerde aansluitend de voorbereidingsbrief 'Verheugt U!'. Een uitnodiging om tegenover het harde egoïsme in de wereld de omhelzing van de Heer door te geven. Die uitnodiging werd vervolgd in een drietal workshops uitgewerkt.

Blinddoek

Met klei, collages en kleuren hebben broeders en zusters op creatieve wijze gevisualiseerd hoe de ontmoeting met de Heer hen in beweging zet en hoe zij 'gevonden, geraakt en omgevormd' worden. Enkele religieuzen hebben aan den lijve ervaren hoe het is om je te laten leiden. Het gebruik van een blinddoek betekende voor de tweetallen een oefening in zorg en in vertrouwen. In een derde workshop stond centraal dat de ontmoeting met de Heer je in beweging zet. Hij wordt het middelpunt van het leven, met alle rusteloosheid die dat ook mee kan brengen,

want hoe ga je met je grenzen om? Door letterlijk er voor te gaan staan en de vragen te visualiseren werden geloofservaringen uitgewisseld. Ter afsluiting van de workshops is in een vijftal groepjes de vraag van de Paus aan de religieuzen besproken. In hoeverre drijft de onrust hen om het Woord Gods met de mensen te delen? Of leven ze een geseteld bestaan in een gevestigde religieuze institutie?

Ongemak

Tijdens de terugblik op de groepsgesprekken werd het ongemak van de goede voorzieningen in kloosters gedeeld. Maar ook hoe de rijkdom en oprechte vreugde om Gods liefde wordt beleefd in de wijze waarop broeders en zusters het met elkaar uithouden. De jonge religieuze ervaren de weldaad om vanuit de relatie met de Heer authentiek en met een oprechte glimlach naar anderen van Zijn liefde te getuigen.

Creatief

De belevenissen kwamen terug in een creatieve afsluiting. Op een veelkleurige doek lag een wiel met een vlam. De spaken waren de gelovigen die schijnbaar in toom

gehouden werden door de buitenste ring. In het centrum staat Christus, en zoals de spaken bij het centrum dicht bij elkaar komen, zo komen wij dicht bij elkaar naarmate we dicht bij de Heer zijn. Alle deelnemers konden met een strook tekst en een kaarsje hun 'spak' als religieus vanuit de verbondenheid met Christus toevoegen. De dag werd afgesloten met de Aanbidding, in de kerk van de broeders van St. Jan.

De inspirerende dag bood veel tijd voor gebed en voor ontmoeting en uitwisseling. Er zijn veel jonge religieuzen in Nederland en elk jaar treden er weer enthousiaste mensen in. Voldoende reden om alle vertrouwen in de toekomst van het kloosterleven te hebben! <

Bron: KNR.nl

Foto's: Pater Luciano

Dag van de religieuzen in Amsterdam

Alle religieuzen uit bisdom Haarlem-Amsterdam waren op 2 februari welkom bij de paters Sacramentijnen in het Begijnhof te Amsterdam. Ongeveer zestig religieuzen uit het hele bisdom kwamen samen voor de Eucharistieviering met mgr. Hendriks, een lezing van mgr. Van Burgsteden en een gezamenlijke maaltijd. Mgr. Hendriks herinnerde de aanwezigen aan de drie doelen waarvoor de Werelddag en -jaar voor het Godgewijde leven is ingesteld: God dank zeggen voor de grote gave van het Godgewijde leven; het Godgewijde leven in de Kerk meer bekendheid geven en om God dank te zeggen voor alle roeping en de belangrijke plaats hiervan in de Kerk en in de wereld.

Op zaterdag 11 april zal opnieuw een dag voor de religieuzen worden gehouden, dan in het diocesaan centrum in Heiloo.

De statiekerken in Rome

Attende Domine, et miserere, quia peccavimus tibi

Na het vieren van carnaval begint de Vastentijd of Veertigdagentijd. Het is de periode van bekering, vasten en berouw op weg naar de viering van de paasmysterieën, die we tijdens de Goede Week herdenken. Carnaval wordt in Italië anders gevierd dan in Brabant of Limburg. Venetië is het bekendst. Mensen dragen daar een fraai masker en flaneren daarmee door de stad. In Rome gaan vooral de allerkleinste kinderen verkleed over straat. Uitgedost en al gaat het gezin naar een fotograaf om daar een mooie staatsfoto te laten maken. Vervolgens is het traditie om tijdens de Vastentijd in de diverse 'statiekerken' van Rome de mis bij te wonen. Ieder dag op een ander plaats.

In Rome is er gelegenheid om, gedurende de Vastentijd, deel te nemen aan een statiemis in zogeheten statiekerken. Het woord 'statie' komt waarschijnlijk van het Latijnse woord *statio* of *stare*: 'een samen staan'. Vanaf het prille begin komt een christelijke gemeenschap bijeen onder leiding van een bisschop. Reeds in de eerste eeuw groeit het aantal christenen in Rome zodanig dat op verschillende plaatsen eucharistievieringen gehouden worden, waarbij de bisschop niet aanwezig is. Deze vinden plaats in zogenaamde huiskerken, de *domus dei*. De eucharistie-

viering die (elders in de stad) werd geleid door de bisschop, werd als de belangrijkste gezien. Om een huiskerk niet tekort te doen, gaat de bisschop van Rome voor de verschillende belangrijke feesten naar een specifieke huiskerk om daar de eucharistie te vieren.

Huiskerk

Na het Edict van Milaan in 313 (van keizer Constantijn) worden de huiskerken de zogeheten *tituli*-kerken (titelkerken). En vanaf die tijd is het bekend dat de paus jaarlijks - op een speciale

dag - een bezoek bracht aan deze kerken. De lijst van statiekerken groeit door toedoen van de pausen Leo I en Gregorius de Grote als zij nieuwe kerkgebouwen toevoegen. Aan het begin van de negende eeuw is een lijst van 94 statiekerken bekend voor de 92 dagen rond de Veertigdagen- en Paastijd. Het gebruik dat de paus deelneemt aan de statiemissen verwatert met de 'ballingschap van Avignon' (in de veertiende eeuw). Aan het eind van de negentiende eeuw wordt de traditie door paus Leo XIII min of meer hersteld.

Aswoensdag

De eerste statiekerk (op Aswoensdag) is traditioneel de basiliek Santa Sabina op de Aventijn in Rome. Om 17.00 uur is er een processie van het nabij gelegen Benedictijner hoofdkwartier, het klooster San Anselmo (hoofdkwartier van de Dominicanen) naar deze basiliek. Vervolgens geeft de Paus tijdens de Heilige Mis aan de aanwezigen een askruisje.

Onder de overige statiekerken bevinden zich vele bekende kerken, zoals: de San Pietro in Vincoli, Santa Maria Maggiore, San Clemente, San Paolo fuori le mura, Santi Cosma e Damiano; maar ook vele onbekende, zoals: de San Lorenzo in Panisperna, Santa Balbina, San Vitale, San Sisto, Santa Apollinare, die normaal nooit te bezichtigen zijn - maar tijdens de Vastentijd wel.

De officiële statiemis is om 17.00 uur in de talen Latijn en Italiaans en wordt georganiseerd door het *Collegium Cultorum Martyrum*. Voorafgaand aan deze Heilige Mis is er een processie. Niet meer van kerk naar kerk, maar buiten of in de kerk.

Pelgrimstocht

Sinds de tweede helft van de jaren zestig van de vorige eeuw organiseert het *Pontifical North American College* iedere maandag t/m zaterdag

gedurende de Veertigdagentijd om 7.00 uur een Engelstalige statiemis. Het *Germanicum*, het Duits College, houdt om 7.30 uur een Duitstalige statiemis. De Engelstalige statiemis duurt exact een half uur en dat is inclusief een preek van twee minuten. Het is opvallend dat vooral de bisschoppen, als die zo'n statiemis celebreren, het moeilijk vinden om binnen die twee minuten te blijven! Elke dag wordt de viering gestart met: *Attende Domine, et miserere, quia peccavimus tibi* (Luister Heer, en wees ons genadig, want wij hebben tegen U gezondigd) het bekende gezang voor deze liturgische tijd. Iedere dag op een ander tijdstip (afhankelijk van de lengte van de te lopen route) gaan Engelstalige studenten, seminaristen, religieuzen enz. in groepen van hun seminarie of priesterhuis naar de statiekerk. Lopend en biddend als een ware pelgrimstocht. Het vroegste tijdstip van vertrek is 5.45 uur (nl. van het centrum naar de basiliek Paulus-buiten-de-Muren).

Zevenkerkentocht

Of dit vroege tijdstip en wandeltocht al niet genoeg afzien is, is er voor de Veertigdagentijd ook nog de zogeheten zevenkerkentocht. Deze wandeltocht, een pelgrimsroute, gaat langs zeven basilieken in Rome: de Sint Pieter, Paulus-buiten-de-muren, San Sebastiano (al Via Appia), Santa Croce in Gerusalemme, St. Jan van Lateranen, S. Maria Maggiore en San Lorenzo (fuori le mura). De tocht is in 1552 opgezet door de heilige Philippus Neri. Aanvankelijk werd deze tocht biddend en zingend op de donderdag voor de Vasten gehouden, maar nu kan ze iedere dag gehouden worden (en vooral in deze periode). Er wordt van je verwacht dat je de afstanden lopend aflegt (en niet per bus of scooter) en dat je in iedere kerk vijf Onzevaders en Weesgegroeten bidt voor de Paus. Wellicht een idee voor de vrije middagen op het programma van onze

Processie door Rome tijdens de Vastentijd

a.s. Romereis. Dan wordt het écht een bedevaart...

Wonder

Philippo Neri moet een bijzonder man geweest zijn. Hij stichtte in 1564 de Orde der Oratorianen en werd tijdens z'n leven door de Romeinen al als heilig beschouwd. Op 16 maart 1563 verricht hij dan ook nog een wonder in de slaapkamer van de 14-jarige prins Paolo Massimo in Palazzo Massimo aan de huidige Corso Vittorio Emanuele. Als Neri arriveert, is de jongen al overleden, maar hij wekt hem tot leven. Dan neemt Neri de jonge prins de biecht af: Neri vraagt Paolo of hij zijn ziel aan God wil afstaan. Paolo antwoordt 'ja' en sterft opnieuw. Dit wonder wordt ieder jaar herdacht in de tot kapel omgebouwde slaapkamer. Het Palazzo Massimo is nog steeds een woonhuis van deze adellijke familie. Maar één keer per jaar, 16 maart, kun je enkele kamers bezoeken en de Heilige Mis bijwonen in de kapel. De kapel heeft drie altaren, waaraan die dag tegelijkertijd van 7.00 tot 13.00 uur HH. Missen worden gelezen, waarvan ééntje volgens de Tridentijnse ritus. De middelste kapel is verder gereserveerd voor de talloze bisschoppen en kardinalen die Rome telt. <

Eric van Teijlingen

Paus Franciscus ontvangt het askruisje van een kardinaal in de S. Sabina

Bij het Hoogfeest van Maria Boodschap (25 maart)

Anna tot Jozef

Het eten was al opgedaan.
Ik had haar driemaal moeten roepen,
had driemaal de lepel in mijn hand gewogen.
Toen zag ik haar op de drempel staan
met nieuwe ogen,
groter, nee, kleiner, ik weet niet, ze gaven zich uit
voor duiven, o ja ik zag duiven achter haar sluier:
de ogen van een bruid.
Ze dorst ze haast niet op te slaan.
Ze zei alleen: Een bries...
er is een bries door mijn kamer heen gegaan.

Ik weet niet waarom, maar ik geloof dat ik ben gaan staan.
Ik dacht opeens dingen uit boeken, ik weet niet,
ik dacht aan een roos na zachte regen.
Ik stond met die lepel in mijn hand, van de wijs, verlegen;
dat kwam door het licht dat zij in de kamer bracht;
dat kwam door de witte holten boven haar blos,
daar wilden de duiven uit los.
En het was of achter haar huid een vuur te trillen stond,
zoals dat bos, waarvan ik dikwijls las,
dat brandde zonder te verteren,
in heilige grond.

Wij aten zwijgend, zij en ik,
als luisterend naar een ver zwaar onweer.
Pas na het danken, huiverend opgestaan,
een ver zwaar, een oneindig ogenblik, keek zij mij aan.
O moeder, zei ze;
een wingerd aan de deurpost, zachtjes bevend;
breekbaar; een kaars van wil je 't mij vergeven.
O moeder, zei ze;
en schreide, maar ik zag geen traan.
En nog eens: moeder, of zij het woord kon strelen.
En langzaam, fluisterend:
Gegroet door een schaduw, nee,
overschaduw door een groet
(ik weet niet of ik het heb verstaan)
en zuchtend dansend,

onder geluk gebogen
(ik weet niet hoe ik het zeggen moet)
is zij de schemer het weiland ingegaan.

Er zijn dingen die ons te boven gaan.
Had ik maar tranen gezien, haar stem maar horen breken,
ik had haar naam geroepen, over haar haar gestreken,
maar zij was haar naam niet, ik heb niets gedaan.

Er zijn grote dingen aan haar gedaan.
Er zijn dingen aan haar gedaan
en wij zijn niet gewaarschuwd, wij hebben de duiven
niet achter haar sluier neer zien strijken.
Wij zijn bedrogen;
zij is al hemelend; goud, en al gewogen;
zestien en zonder gisteren;
zestien en met verzadigde ogen.

God is met ons bezig, God is met ons bezig
en het is verschrikkelijk.
Wij zijn niet gewaarschuwd, wij zien ook geen schaduw,
wij gaan dingen uit boeken denken, wartaal uitslaan.
Wij zullen zwijgen, jij en ik,
wij zullen dikwijls eenzaam zijn voortaan,
en stomgeslagen en met lege handen,
vervreemdend van de
schouders en wangen waar zij nu naar staan.
Zij zal veel dingen zeggen die wij niet verstaan.
Zij zal van vuur zijn en maar niet opbranden.

Want als de bries haar dit heeft aangedaan,
wat als de storm opstaat?
En als de schaduw haar al doet verdwijnen,
wat dan wanneer het licht eens in zal slaan?

Jongen, probeer haar tegemoet te gaan.

Michel van der Plas

Op bedevaart naar Lourdes

Lourdes is een van de grootste bedevaartplaatsen in de wereld. Het dorpje in het zuiden van Frankrijk, aan de voet van de Pyreneeën, werd bekend door de heilige Bernadette Soubirous, die in 1858 enkele verschijningen van de Maagd Maria had. Maria maakte zich kenbaar als de Onbevleete Ontvangenis. Met de opdracht 'Ga je daar wassen' is de bron ontstaan. Nog iedere dag tappen de vele bezoekers flesjes vol en baden er in het heilzame, maar o zo koude, water. Van de lichtprocessie of sacramentsprocessie wordt genoten en het is een eer om daar als pelgrim persoonlijk aan bij te dragen.

Ontmoeting

Geloof en ontmoeting zijn kenmerkend voor Lourdes. Niet voor niets trekken er jaarlijks miljoenen pelgrims uit de hele wereld naar dit heiligdom. Ook uit ons bisdom. De vieringen met de eigen groep, of gezamenlijk aan de Mariagrot, of bij de internationale mis zijn absolute hoogtepunten. Naast de gezelligheid in de hotels en op de terrasjes. Lourdes staat altijd in het teken van geloof, van hoop en van naastenliefde. Het is waarschijnlijk de enige plek in de wereld waar zieken en mensen in een rolstoel altijd voorgaan op de rest, en waar niemand te beroerd is om een handje te helpen.

Regionale reizen

Vanuit Nederland zijn er, grofweg, twee landelijke organisaties die bedevaarten organiseren naar Lourdes: de VNB Nationale Bedevaarten (www.vnb.nl) en de Limburgse Bedevaarten (www.bedevaarten.com). In het overzicht vindt u informatie voor geplande bedevaarten vanuit uw omgeving naar Lourdes.

Regio	Datum	Organisatie	Contactpersoon
Alkmaar	2-9 mei (trein) 28 september – 3 oktober (vliegtuig)	VNB	Mevr. A. Captijn 023-5380963
Amsterdam	16-24 oktober (bus)	VNB	Mevr. T. Groen 020-6992243
Assendelft	1-6 september (vliegtuig)	LB	Dhr. H. Hooijschuur 075-6873955
Beverwijk	1-6 september (vliegtuig)	LB	Mevr. A. Veenboer 075-6873513
Castricum/Bakkum	18-23 september (vliegtuig)	VNB	Mevr. Y. van Oevelen 0251-240995
De Rijp	8-13 oktober (vliegtuig)	VNB	Mevr. G. Sombroek 0299-671489
't Gooi	13-18 mei (vliegtuig)	VNB	Mevr. C. Versteeg 035-6563329
Haarlem	1-9 juni (bus) 31 augustus – 7 september (trein)	LB	Dhr. diaken Ph. Weijers 023-5246978
Heemskerk	18-23 mei (vliegtuig)	VNB	Mevr. B. Portegies 023-5390382
Heiloo	8-13 mei (vliegtuig)	VNB	Mevr. I van Loon 072-5336056
Langedijk	8-13 oktober (vliegtuig)	VNB	Dhr. P. van Diepen 0226-315855
Obdam	18-23 mei (vliegtuig)	VNB	Mevr. M. Leek 0226-720269
Santpoort	18-23 mei (vliegtuig)	VNB	Dhr. T. Joosten 023-5390382
Ursem	8-13 oktober (vliegtuig)	VNB	Mevr. Y. Heddes 072-5021743
't Veld	18-23 september (vliegtuig)	VNB	Dhr. J. Verkroost 072-5742743
Volendam	2-9 mei (trein)	VNB	Dhr. F. Tol 0299-362713
West-Friesland	28 september – 3 oktober (vliegtuig)	VNB	Dhr. H. Vet 0228-514040
Zaanstreek	1-9 juni (bus) 31 augustus – 7 september (trein)	LB	Mevr. L. Walsweer 075-6177605
't Zand	18-23 september (vliegtuig)	VNB	Mevr. T. Deutekom 0224-591523
Zwaag/Zwaagdijk	in 2016	LB	Mevr. A. Smit 0229-572907
Jeugd/jongeren	2-9 mei (trein)	VNB	VNB 073-6818111
Militaire bedevaart	13-19 mei (bus, vliegtuig, motor)		Stichting Militaire Lourdes bedevaart 06-15492778
Jaar voor het Godgewijde leven	6-11 september	LB	043-3215715 Een eenmalige bedevaart speciaal voor alle religieuzen (mv) in Nederland o.l.v. emeritushulpbisschop Jan van Burgsteden sss.

Ruim 700 aanmeldingen voor bisdombedevaart naar Rome

Mgr. Hendriks: "Een mooie gelegenheid om steeds meer 'samen kerk' te worden."

Waarschijnlijk heeft u het al gehoord: ruim 700 personen hebben zich aangemeld voor de bisdombedevaart van het bisdom Haarlem-Amsterdam naar Rome in de meivakantie van 2015. Uiteraard zijn beide bisschoppen heel blij, dat zoveel aan de oproep van mgr. Punt gehoor hebben gegeven om met hem en hulpbisschop Hendriks op pelgrimage te gaan naar Rome. Mgr. Hendriks: "Geweldig dat we met zo veel mensen uit ons bisdom op weg gaan naar de eeuwige stad. Een mooie gelegenheid om steeds meer 'samen kerk' te worden!"

Ongeveer 130 personen zullen met de bus reizen naar de eeuwige stad. Onderweg zullen zij onder andere Speyer, Verona en Maria Laach bezoeken. Ruim 600 personen zullen per vliegtuig reizen naar Rome. Onder de reizigers per vliegtuig zijn 95 leden van het kathedrale koor.

50 jongeren, 40 tieners en 40 kinderen

Op zondag 1 februari jl. sloot de inschrijvingstermijn voor de reis, die het bisdom Haarlem-Amsterdam organiseert in samenwerking met reisorganisatie VNB. Onder de honderden deelnemers zijn 50 jongeren, 40 tieners en 40 kinderen (dit is exclusief de leden van het kathedrale koor). Voor tieners (14 t/m 17 jaar) is er een apart programma. Ze slapen op een

eigen locatie in Rome en hebben een eigen programma. Op een aantal momenten haken ze aan bij het volwassenenprogramma van de bedevaart. Jongeren (18 t/m 30 jaar) en gezinnen met kinderen t/m 13 jaar sluiten samen met hun ouders aan bij de grote groep, maar hebben af en toe hun eigen programmamomenten.

Trainingsdag voor gidsten op 7 februari jl.

De grote groep pelgrims zal tijdens de bedevaart worden onderverdeeld in groepen van ca. 35 tot 40 personen, bij voorkeur zo veel mogelijk op regio. Het

De trainingsdag voor gidsten. Foto's: Leobard Hinfelaar

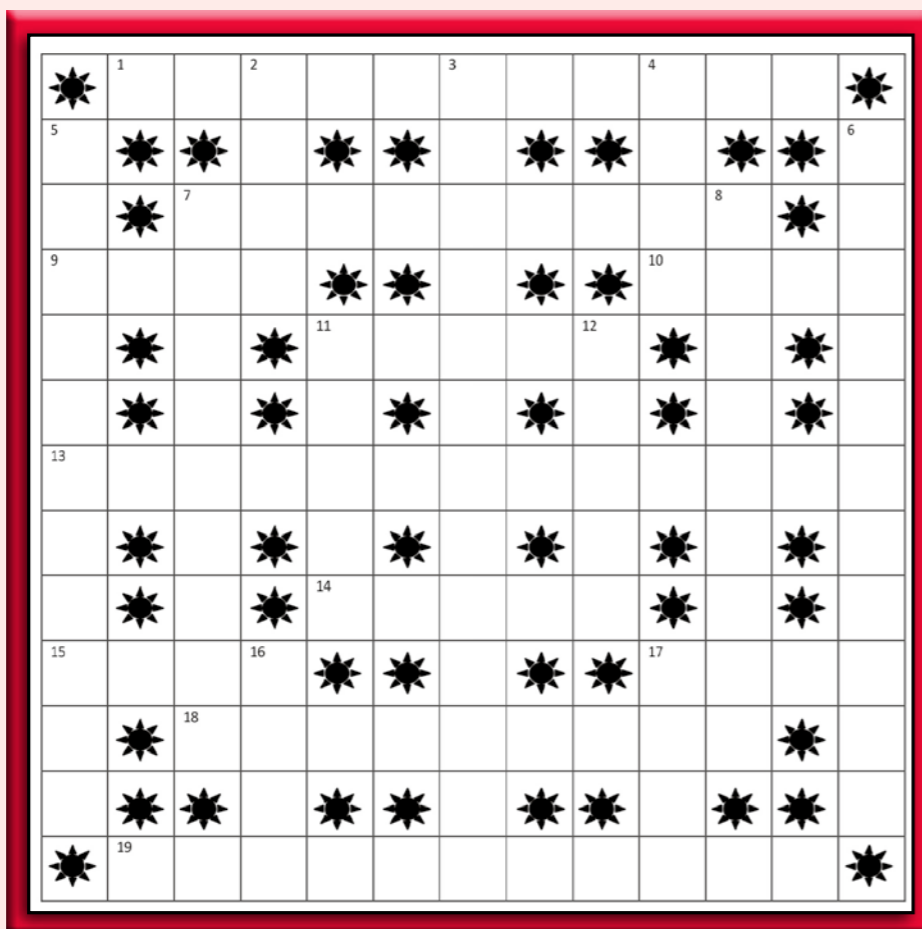
spreekt voor zich dat een goede begeleiding van de groepen cruciaal is. Elke groep zal begeleid worden door een gids, reislieder en zo mogelijk pastoraal begeleider. Speciaal voor de gidsten werd op 7 februari jl. een trainingsdag gehouden op de pastorie van de St. Urbanusparochie te Duivendrecht. Ca. 25 tot 30 gidsten, maar ook geïnteresseerde reisleaders en pastoraal begeleiders waren naar deze dag gekomen. Er werden (interactieve) inleidingen verzorgd door Rob Mascini, Matthieu Wagemaker en Eugène Jongerden. Tips en ervaringen werden uitgewisseld. Ook werd met elkaar gesproken over wat iemand tot een goede gids maakt (zie foto). Kortom, een nuttige en inspirerende dag voor de gidsten en de andere aanwezigen. Op naar de bisdombedevaart, waar zij het geleerde in praktijk zullen brengen! <

Meer informatie

Kijk voor meer informatie over de bedevaart op www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl/romebedevaart of www.vnbpelgrimsreizen.nl. Mocht u toch nog mee willen? Vraag via reisorganisatie VNB, emke.debruijn@vnbreizen.nl of er wellicht nog een enkele plaats beschikbaar is. Het is alleen niet zeker of het huidige tarief voor de reis gegarandeerd kan worden.

'n beetje crypto

Horizontaal

1. Zo te horen, treedt tijdens de onderbreking het hoofd van de Kerk op **7.** Iemand afvaardigen om deze diepte te loven? **9.** Scandinavisch meisje? **10.** Zo te horen een Aziat met veel weerstand **11.** De eerste leiding is fout **13.** Muziek in de gevangenis? **14.** Klinkt alsof de kip nog wat extra legt, maar wel in het water **15.** Auto van de eerste mens? **17.** Militair te water, dat is hard **18.** Hardlopende beesten **19.** Zo'n verhoor is niet prettig, maar zo'n verbranding helemaal ernstig

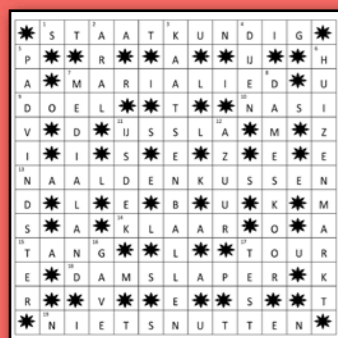
Verticaal

2. Daar is een bolgewas met melk **3.** Eten in een vochtige periode is gezond **4.** Aan het eind de maat nemen **5.** Daar staat je geld zeker vast **6.** Gewassen met bergschoenen aan? **7.** Puzzel die de gang erin houdt **8.** Later van kracht zijn, vereist stuurmanskunst **11.** Groet aan de serie met schade **12.** Politieke partij met roem als wapen **16.** Een doctrine om hogerop te komen? **17.** Dat water moet weg, zegt de echtgenoot

Prijswinnaars februari 2015

Mevr. T. Kaandorp, Schoorl; W. Settels, Schagen; A. Hermans, Bennebroek.

Stuur uw oplossing o.v.v. naam en adres voor 19 maart 2015 naar de redactie van Samen Kerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. Onder de goede inzenders worden een aantal cadeaubonnen verloot.

Oplossing februari 2015

Raadselachtige woorden

Om te komen tot wat je niet smaakt,
moet je gaan waarlangs je niet smaakt;

om te komen tot wat je niet weet,
moet je gaan waarlangs je niet weet;

om te komen tot wat je niet bezit,
moet je gaan waarlangs je niet bezit;

om te komen tot wat je niet bent,
moet je gaan waarlangs je niet bent.

Deze woorden van de Spaanse mysticus Johannes van het Kruis zijn raadselachtig genoeg. We zouden er uit kunnen halen dat we om christelijk te leven, niet moeten dromen over onbereikbare idealen, maar ons leven ernaar kunnen inrichten. De weg en het doel staan met elkaar in verband: er is geen weg naar vrede, vrede is de weg. Wonderlijker is echter de eerste regel. Die trof me omdat ik soms om me heen iemand zie die depressief is. Het leven smaakt hun niet meer, zou je kunnen zeggen. Je kunt er lang niet alles aan doen, al sta je nog zo dicht bij. Ik weet het niet zeker, maar het lijkt erop dat Johannes van het Kruis het over dergelijke ervaringen heeft. Hij spreekt over de "donkere nacht", waarin God afwezig is en alle aantrekkelijkheid van het geloof verdwenen lijkt. Het aantrekkelijke van spirituele ervaringen kent hij terdege en hij wijst er zelfs op dat je daarin heel ver kunt komen. En toch ziet hij daarin ook zelfverheerlijking, navelstaanderij die in de plaats komt van het zoeken naar God. Onwillekeurig vergelijkt zo iemand zich met anderen "die nog niet zover zijn", waardoor een heimelijk egocentrisme de ruimte inneemt waar God zich niet kan openbaren.

Dan begaat Johannes van het Kruis een weg waarop velen hem niet zullen kunnen volgen. Die verlatenheid, die afkeer van het leven, dat gevoel dat niets je meer smaakt, die dorheid van

geestelijk leven, dat is volgens hem een weg om van de gerichtheid op het ego af te komen. God zelf bewerkt die verlatenheid, waardoor Hij aan het licht kan komen, een donker licht weliswaar. "Het donker is mij licht genoeg", zei Johannes van het Kruis.

Geen wonder dat deze mysticus vooral geboeid was door het Hooglied, waar de geliefde vertwijfeld zoekt naar haar beminde. Hij heeft er zelfs allerlei liefdespoëzie omheen geweven. Ook daarin klinkt de klacht om de verlatenheid vermengd met gepassioneerd verlangen. Het is de geliefde zelf die het gevoel van verlatenheid bij hem achterlaat: waarom doet God dat?

*Eerst slaat Ge 't hart een wonde,
Maar waarom het dan ook niet te genezen?
Waarom het mij te roven,
Als gij het toch laat liggen
En U niet eigent, wat Gij eerst ontvreemd hebt?*

De enige tekening van zijn hand is die van Christus aan het kruis, vanuit een nog nooit eerder getekende optiek. <

Marcel Poorthuis

In veel parochies, zo valt uit de januari-februari nummers van de bladen op te maken, zijn er tijdens de Veertigdagentijd één of meerdere (sobere) vastenmaaltijden. Vaak worden deze in oecumenisch verband gehouden. Het leuke is dat de soep vaak extra lekker bereid is en het tevens een aardige gelegenheid is om met andere mensen aan de eettafel te zitten. En dus andere gesprekken te houden dan normaal. De opbrengst, niet onbelangrijk, gaat naar het goede doel, in de meeste gevallen de Bisschoppelijke Vastenactie. Informeer of uw parochie ook zo'n initiatief heeft...

Dat paus Franciscus inspireert, behoeft geen vraag. Er zijn meerdere parochiebladen waar de redactie een (deel van een) tekst of uitspraak, een toespraak, preek of document van onze Heilige Vader afdrukt. Misschien een goede zaak als onze kerkprovincie zijn woorden met enige regelmaat in het Nederlands aan de parochies aanbiedt. Die zijn vast blij met deze welkome kopij.

De gefuseerde parochie Emmaus-Paulus (**Hilversum-Loosdrecht**) heeft de kerstboom amper afgetuigd en richt zich al op de Goede Week. In het bijzonder op Witte Donderdag. Iedereen wordt uitgenodigd om na de Eucharistieviering van 9.30 uur te waken bij het Heilig Sacrament, dat tot 18.00 uur zal zijn uitgesteld in de dagkapel van de Pauluskerk. Verderop alle informatie over de palmpasenstok voor de kinderen: hoe te maken en wat erbij hoort.

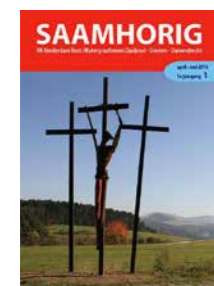

In de **'Vredesklok'** (Vredeskerk, **Amsterdam**) wordt ook al vooruit geblikt naar Pasen. Na de paaswake (waarin vijf volwassenen worden gedoopt) wordt er een nachtwake gehouden in de kerk, tot aan zonsopgang toe (rond 6.00 uur).

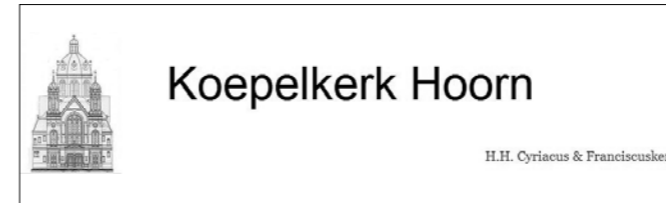
De nachtwake is opgedeeld in blokken van 30 minuten met een lezing, meditatie, zang en stilte. Na een vroege Mis wordt de wake afgerond met een echt paasontbijt. Meedoen? Info en/of aanmelden: Suzette van Balen (s.c.m.balen@upcmail.nl).

Een eigen *The Passion* met de koren Staccato (Agathakerk, **Beverwijk**) en het Uitgeester koor *Sound of Life*. Zaterdagavond 28 maart tijdens de viering van 'Kerk in Beweging' is de uitvoering in de OLVG-kerk in **Uitgeest** en op Goede Vrijdag 3 april in de Agathakerk in Beverwijk. Het lijdensverhaal wordt verteld, afgewisseld met (veelal Nederlandse) liedjes uit de pop- en musical-wereld. Tijdens de viering van een uur zal er genoeg te zien en te horen zijn!

'Saamhorig' heet het nieuwe, goed gevulde en fraai vormgegeven, gezamenlijke parochieblad van **Amsterdam Oost-Watergraafsmeer-Zuidoost, Diemen en Duivendrecht**. Er is een pagina met de bijbelteksten voor de zondag, een pagina over bestuurlijke zaken en een bladzijde over alle pastorale krachten (priesters, diakens en catechist) die in deze parochies werkzaam zijn. Verder vult iedere parochiegemeenschap nog twee pagina's. Zeer informatief.

In **'Bronwater'** (**Hoorn-Oosterblokker-Westerblokker-Westwoud-Zwaag**) heeft Nynke Mol een mooi artikel geschreven over Taizé in West-Friesland. In oecumenisch verband gaan Taizévieringen gehouden worden. Zoals overal gebeurt, zullen het interessante avonden worden voor iedereen, maar vooral ook voor jongeren. De eerste viering is op zondag 15 maart 2015 (20.00 uur) in de NH-kerk in Westwoud (Dr. Nuyenstraat 24). Info: Facebook *Taizé Westfriesland* en taizewestfriesland@gmail.com

Een bijzonder initiatief in de Koepelkerk (**Hoorn**): een gebedsestafette van Witte Donderdag tot Paaszaterdag door 80 inwoners van Hoorn e.o. De start is na de televisie-uitzending van *The Passion* uit Enschede op 2 april. Wilt u ook meedoen? Info: Bart Brieffies, parochiecoordinator.bart@gmail.com

In Almere hebben protestanten en katholieken een gezamenlijk kerkblad: **'Goede Reden'**. Eigenlijk heel aardig om op deze wijze ook in de kerkelijke keuken van onze broeders en zusters in Christus te kijken... Wel jammer te lezen dat besloten is om medio 2015 de vieringen in Almere-Buiten te stoppen. Maar gelukkig wordt er ook uitgekeken naar de bouw van één nieuwe (eigen) katholieke kerk in Almere. Zo brengt 2015 nu al toekomstige vreugde en verdrietig afscheid voor die geloofsgemeenschap.

'Kerkmare' is van de St. Bonifatiusparochie, ook **Almere**. Daarin valt een klein artikeltje op pagina 11 op, 'Communicatie voor katholieken in Almere' geheten. Uiteraard hebben ze een website, maar ook een echte app voor een smartphone ('Onze kerk' geheten). Super! De site www.kerkplaza.nl is opgezet als dienstenservice voor de parochianen onderling, waarvan de opbrengst gaat naar de bouw van de nieuwe kerk. Wat een goede, originele en moderne initiatieven, die getuigen van liefde voor de eigen toekomst en geloofsgemeenschap.

Parochieblad **'De Brug'** (St. Urbanusparochie, **Ouderkerk a/d Amstel**) komt niet maandelijks uit, het is immers een kleine gemeenschap. Daarom biedt iedere publicatie veel leesvoer. In deze editie (t/m april) wordt al vooruit gekeken naar de Veertigdagentijd en naar Pasen. Eigenlijk niet eens zo gek, want ze horen zeker bij elkaar. Van alle dagen - van Aswoensdag tot Beloken Pasen - is een korte beschrijving gegeven. Naast de "vaste gezangen" van een parochieblad ook een mooie samenvatting van 'Gaudium Evangelii' van paus Franciscus en nog veel meer leuke artikelen.

1

>

< 1. Stille Omgang: 21 maart 2015

Amsterdam was in de middeleeuwen Mirakelstad vanwege het eucharistisch wonder van 15 maart 1345, dat in een huis aan de Kalverstraat geschiedde. De Stille Omgang herinnert ons hieraan. Deze religieus meditatieve ommeegang door het historische centrum, en passerend aan het nachtelijke uitgaansleven van Amsterdam, wordt elk jaar gedurende één nacht in de maand maart door het Gezelschap van de Stille Omgang georganiseerd. Dit jaar in de nacht van zaterdag 21 maart 2015 met als verdiepend thema: "Een pelgrim gaat voort, ontvankelijk voor 't onverwachte..." Meer informatie (ook voor deelname vanuit uw parochie/buurt): www.stille-omgang.nl (of de bisdomwebsite). >

3

>

< 2. Bedevaartreis naar Griekenland

Griekenland is volop in het nieuws. Maar deze reis concentreert zich op het leven en werk van de apostel Paulus. In 48 na Chr. kwam hij in de stad Kavala aan en doorkruiste hij de Griekse eilanden, bezocht steden als Filippi en Thessaloniki om de Blijde Boodschap te verkondigen. De familie Van Kleef uit Assendelft (bekend van hun jaarlijkse bedevaartreizen naar Rome, Ierland, Portugal enz.) organiseert van 16-24 september een verzorgde reis voor circa € 1.250,00 (vervoer, volpension, excursies). Meer info: 075-687142, v_kleef@dds.nl >

4

>

< 3. Keinskapel opgeknapt

Het interieur van de kapel van Onze Lieve Vrouw op de Keins (Schagen) is in februari flink opgeknapt. De kapel is geschilderd, houtworm (in het altaar) is aangepakt enz. De vele bezoekers aan deze Mariakapel aan de Molenstraat zullen er blij mee zijn. De kapel is dagelijks tussen 9-17 uur te bezoeken aan de Keins 2a, Schagen. Bron: 'Hoeksteen' parochie Schagen. >

5

>

< 4. Antoine Bodar in het Heilige Land

Aan de hand van evangelieteksten vertelt Antoine Bodar het levensverhaal van Jezus Christus in een RKK-televisieserie, welk in maart en april op NPO 2 wordt uitgezonden (aanvang: 17.50 uur). Opnamen hiervoor werden gemaakt in Noord-Israël, Jeruzalem

6

>

en Bethlehem. Het resultaat is een reis langs de belangrijkste heilige plaatsen. Kijken dus: aflevering 1 (21 maart) gaat over de geboorte van Jezus; aflevering 2 (28 maart) over zijn openbare leven; aflevering 3 (4 april) over het lijden van sterven van Jezus; aflevering 4 (11 april) over de verrijzenis. Bron: www.rkk.nl >

< 5. Open dag Bavo-koorschool

Zaterdag 14 maart houdt de Koorschool St. Bavo in Haarlem (Westergracht 61) een open dag voor kinderen (groep 4 basisschool) en hun ouders. De koorschool is een kleine, bijzondere basisschool voor kinderen vanaf groep 5. Naast de gewone schoolvakken wordt er dagelijks veel aandacht besteed aan de zang- en muziekleiding van de leerlingen. Vanaf groep 6 maken zij deel uit van het kathedrale koor. Het programma start om 13.30 uur en duurt tot 15.45 uur. Meer info: www.koorschoolhaarlem.nl >

< 6. Bezoek rector magnificus universiteit Rome

Van 10 tot 13 februari is de rector magnificus van de Pauselijke Lateraanse Universiteit (Rome), Zijne Excellentie mgr. dr. Enrico Dal Covolo, op bezoek geweest bij het St. Willibrord-instituut en het St. Bonifatius-instituut van ons bisdom, beide gelieerd aan de Pauselijke Lateraanse Universiteit. Het bezoek werd door alle studenten, docenten en staf als een inspirerende bezinningstijd ervaren. De herderlijke houding van mgr. Dal Covolo heeft aan allen de verbondenheid met de Pauselijke Universiteit sterk laten voelen. "Als rector van de Universiteit van de Paus, mag ik zijn Apostolische Zegen aan jullie van harte doorgeven!" In heel de wereld zijn meer dan vijftig theologische instituten met de Pauselijke Lateraanse Universiteit verbonden. Door deze affiliaties is een echt netwerk ontstaan, dat een afspiegeling is van de universele Kerk en dat in de uitwisseling van docenten en studenten voorziet. Mgr. Dal Covolo was dankbaar voor de warme ontvangst die hij van iedereen in het Bisdom Haarlem-Amsterdam heeft gekregen: "Ik werd diep bewogen door uw verlangen om aan de Paus en aan zijn Universiteit vast te willen klampen!" <

Synode 2015: Huwelijk en gezin in deze tijd

In oktober 2014 werd in Rome een synode gehouden waar het onderwerp huwelijk en gezin centraal stond. Deze synode kreeg in de media veel aandacht. Het was de eerste van dit type bijeenkomsten in het Vaticaan van bisschoppen uit de hele wereld onder leiding van paus Franciscus, die hen aanmoedigde tot een open debat. Ook het onderwerp zelf raakt ons heel direct. Zeker als het thema's betreft rond ongetrouwd samenwonen, echtscheiding en communie en homoseksuele relaties. Wat ook bijdroeg aan de interesse voor deze synode (zowel binnen als buiten de Kerk) was dat vooraf een vragenlijst vanuit Rome via iedere bisschoppenconferentie naar de parochies was gezonden. Zo werd het werkveld er direct bij betrokken. Dat was zeker nieuw.

In oktober 2015 is het vervolg op deze bijeenkomst in Rome. Van 4 t/m 25 oktober a.s. zullen bisschoppen uit de hele wereld zich weer over deze belangrijke onderwerpen buigen. De synode heeft als thema: 'De roeping en de missie van het gezin in de Kerk en de moderne wereld.' Vanuit Nederland zal kardinaal Wim Eijk (aartsbisschop van Utrecht) aan deze synode deelnemen. Ook nu zijn (vanuit Rome) weer vragenlijsten gestuurd, die ieder bisdom naar de pastores en parochies heeft gezonden. Ook in ons bisdom. Op deze wijze wil het secretariaat in Rome, dat de synode van eind oktober voorbereidt, inventariseren welke gedachten er leven rond deze onderwerpen en wat de pastorale praktijk is.

De vragenlijst 2015 omvat 46 te beantwoorden vragen, verdeeld over diverse subonderwerpen. Deze subonderwerpen verwijzen naar het slotdocument van de synode van oktober 2014. Waar de vragenlijst 2014 kort en bondig was, geschreven in duidelijke taal, wordt dit keer intensiever ingegaan op de moraal van de Kerk. Dat vergt een goede bestudering en dat kost de nodige

tijd. Toch wordt gehoopt dat alle pastoresteams (of parochies) tijd willen besteden aan het doorgronden van de vragenlijst en een antwoord wil insturen.

De pastores en parochies ontvingen deze vragenlijst afgelopen januari. Ze werden daarbij gevraagd om hun reactie medio februari aan het bisdom te zenden, zodat er een gezamenlijk document gemaakt kan worden dat de bisschoppen in de Bisschoppenconferentie zullen bespreken. Aansluitend zal het vertaald worden en naar Rome worden gestuurd. Het is erg onwaarschijnlijk dat een opmerking van een pastor of parochie over deze onderwerpen één op één in het aanstaande slotdocument van de synode 2015 terecht zal komen. Toch is het goed om deze vorm van input en gehoor vanaf de basis niet te negeren, want het is ook een gelegenheid om de soms weerbarstige praktijk te illustreren. De vragenlijst is intensief, maar het gaat uiteindelijk om de mensen voor wie wij pastoraal verantwoordelijk zijn. <

CHRISTELIJKE ARTIESTEN

In Nederland is het wat minder bekend, maar met name in de Verenigde Staten bestaat er een levendige cultuur van professionele christelijke artiesten met zeer uiteenlopende genres. Het jongerenpastoraat van het bisdom vindt dat deze artiesten meer aandacht verdienen. Om die reden drie recensies van bekende en actuele artiesten. Meer recensies op: www.jongekerk.nl

Bellarive

Met hun tweede album *Before There Was* gaat Bellarive verder waar ze gebleven waren met hun eerste album. Wanneer je dit opzet, klinkt een herkenbare worship-sound met een paar lekkere meezingers. Bij *Let there be light* en *Bring us back* kun je niet op je stoel blijven zitten. De stem van de zanger kun je vergelijken met die van *the Parachute band*. Hier en daar wordt de popsound wat afgewisseld met rock, maar er zit vooral veel energie in de muziek. Een groot deel van de inspiratie achter dit album van Bellarive's komt uit de openbaringen en de brief aan de Efeziërs. 'We zingen liedjes om Hem te danken voor de genade'. Te koop via bol.com voor € 16,99 of via amazon.com voor \$ 9,99

I am they

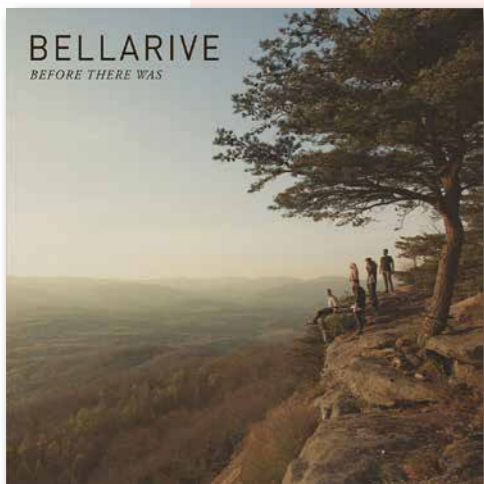
I am they is een vrolijk christelijk bandje uit Carson City (Nevada), wat begon als een worshipbandje voor verschillende

christelijke gemeenschappen in die regio. Kort geleden heeft de zes koppige band hun eerste album uitgebracht. De naam is afgeleid uit Johannes 17, waarin Jezus bidt voor zijn leerlingen. Elke bandlid wil zijn als een leerling van Christus. Ze brengen lekkere cache folk/pop muziek waarin een vleugje *Mumfurd & Sons* in terug te horen is. *I am they* is een raising star binnen de christelijke muziek scene. Afgelopen maand stonden ze met dit album voor het eerst in de top 10 van de American Billboard Christian Chart. Te koop via bol.com voor € 18,99 of via amazon.com voor \$ 8,99

Mat Kearney

Binnenkort komt hij met een nieuw album: *Mat Kearny*. Zijn nieuwe singel *Billion* is vorige maand al verschenen. De pop/hiphopsound doet soms denken aan *Simon Web*. Ben je iemand die van een lekkere beat houdt, niet te moeilijk, maar vooral lekker luisteren en ontspannen? Dan is dit wat voor jou. Mat Kearny laat de zon al een beetje schijnen met zijn relaxte grooves en relatief lage stem. Ideaal om bij het autorijden op te zetten of bij een mooie zonsopkomst. Gaan de temperaturen straks wat omhoog, dan brengt het nieuw album *Just kids* de perfecte sfeer voor de start van jouw voorjaar. De cd is nog niet uit, maar wel alvast voor te bestellen via amazon.com voor \$ 9,99 en zelfs op vinyl voor \$ 23,99

Matthijs Jansen

Wereld JongerenDAG in Amsterdam: ZIE!

Op 29 maart 2015 wordt wereldwijd de 30ste WereldjongerenDAG gevierd. Het jongerenplatform, bestaande uit jongeren uit ons eigen bisdom, organiseert speciaal voor andere jongeren een bijzonder programma met het thema: 'ZIE!'

Het jongerenplatform hoopt jou te laten zien hoe mooi het is om vanuit een zuiver hart God in je leven te ontmoeten. Het thema is gebaseerd op het thema dat de paus voor deze internationale jongerendag heeft gekozen. Voor 2015 is dat "Gelukkig die zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien." (Matteüs 5:8).

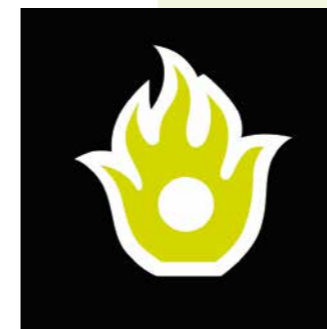
De gemeenschap van Sant'Edigio helpt op een bijzondere manier de armen in Amsterdam en wilt ons tijdens de WJDag hier kennis mee laten maken. Uiteraard zijn we ook benieuwd vanuit welke gedachte zij dat doen en zijn er deze dag leuke actieve, verdiepende en creatieve workshops.

Informatie

Locatie	Huis van Sant'Egidio - Mozes en Aäronkerk
Adres	Waterlooplein 207, Amsterdam
Datum	Zondag 29 maart 2015
Tijd	13.30 uur - 19.00 uur (let op! dit weekend gaat de zomertijd in)
Kosten	€ 7,50 (incl. avondmaaltijd)
Opgeven	Voor 25 maart via www.jongekerk.nl of per e-mail: info@jongbisdomhaarlem.nl

Jongerenprogramma STILLE ONGANG

Het is bijna zover! Op 21 maart 2015 vindt voor de tiende keer het jongerenprogramma van de Stille Omgang plaats. Het programma zal in teken staan van het thema "On the Road!" Tijdens

deze avond geven goede sprekers, dans en muziek vorm aan het thema. We laten ons onderweg inspireren door de muziek van de katholieke Haarlemse band *Living tree* die is ontstaan vanuit de jongerengroep *Lifeteen*. Ook zal de jongste priester van het land, Johannes van Voost, bijdragen aan het programma. Dit jaar beginnen we ons programma met een Eucharistieviering, waar Bisschop Punt in voor zal gaan. Vindt het laatste nieuws, over sprekers en artiesten en informatie over het programma via Facebook of www.stille-omgang.nl/jongeren.

agenda

- >> 21 maart
Jongerenprogramma Stille Omgang, Amsterdam
- >> 29 maart
Wereldjongerendag op palmzondag, Amsterdam
- >> 16 april
Ouderavond tienerprogramma Bisdombedevaart, Haarlem
- >> 2-9 mei
Tiener- en jongerenprogramma Bisdombedevaart, Rome
- >> 23 mei
Diocesane vormselviering, Heiloo
- >> 6-7 juni
KJD-Festival, Nieuwkuijk
- >> 13 juni
Bavo-dag, Haarlem
- >> 13 juni
Netwerkbijeenkomst voor jongerenwerkers, Haarlem
- >> 21 juni
Jongerenprogramma St. Jansprocessie, te Laren

Meer informatie over activiteiten in het volgende seizoen: www.jongbisdomhaarlem.nl
info@jongbisdomhaarlem.nl
023-5112635

Bouwadvies Groot Holland

Zelfstandig onderdeel van de Monumentenwacht Noord-Holland. Wij zijn gespecialiseerd in:

- Aan- en verkoopkeuringen
- Meerjaren onderhoudsplannen
- Adviezen over vergunningen en subsidies
- Kostenramingen en begrotingen
- Begeleiding, toezicht en opleveringskeuringen
- Bestekken en werkomschrijvingen

T: 075 6474586 F: 075 6474593
info@bouwadviesgroot-holland.nl

Veerdijk 32, 1531 MS Wormer
Postbus 379, 1520 AJ Wormerveer

VREEKER BEGRAAFPLAATSSERVICE

www.begraafplaatservice.nl

Padverhardingen	Grafdelven
Groenbeheer	Graven ruimen
Boomverzorging	Op- en herbegraven
Beschoeiingen en keurwanden	Grafkelders
Oplossingen voor grondwateroverlast	Urnen bestemmingen
Knekelputten	Aanleg en uitbreiding
Grafbekisting, loopplanken en transportkar	Renovatie en herindeling
Natuursteen, Grafmonumenten	Onderhoudswerkzaamheden

De Hout 47, 1607 HB Hem
T: 0228-544484 • F: 0228-544651

Met zorg betrokken

UITVAARTVERZORGING A. DE JONG

sinds 1966 een vertrouwd gezicht voor een uitvaart vanuit het bisdom

persoonlijke begeleiding vanuit een familiebedrijf

Alle persoonlijke en rituele wensen zijn mogelijk.

voor vrijblijvende inlichtingen: tel.: (020) 676 1337
Cliostraat 42, 1077 KJ Amsterdam, dejong@uitvaart.nl
www.amsterdamuitvaart.nl

lid van de BGNU

uitvaartverzekeringen

De Vastenaktie voor Viceswaran en Sathiswaran

Help de kinderen op de theeplantages. Steun Vastenaktie.

www.vastenaktie.nl

Het is vastentijd van 18 februari tot 4 april

IBAN: NL21 INGB 000 000 5850

Even
minderen
voor
Sri Lanka

EVEN MINDEREN VOOR EEN ANDER VASTENAKTIE

Kleine voeten op grote wegen

Warme avondmomenten met je kind

Dit kleine boekje is bedoeld voor ouders die hun kind in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar het geloof willen meegeven en het bespreekbaar willen maken. Of je nu zelf gelovig bent of niet. Aan de hand van een stripverhaal worden er vragen behandeld zoals: *Waar komen we vandaan?* en *Wie is God?* Daarna wordt er een bijbelverhaal verbonden met het desbetreffende onderwerp. Aansluitend staat er een gebed dat je samen met je kind kunt

bidden, eindigend met een zegen. Achterin het boekje staan een aantal handige tips met betrekking tot de diverse onderwerpen. Het is een handig boekje dat je handvatten geeft om deze soms moeilijke onderwerpen bespreekbaar te maken. Het boekje nodigt zeker uit om meer bijbelverhalen te lezen en met je kind te bidden.

Kleine voeten op grote wegen | Jan van der Vloet, Ilse Cornu | ISBN 978-90-8528-298-3 | Uitgeverij Adveniat | € 15

Kijktafelboek

Op de basisschool is het nog steeds een veelvoorkomend fenomeen: een tafeltje ingericht naar het seizoen. Met mooie dingen uit de natuur en bijpassende boekjes en voorwerpen die het geheel compleet maken. Waarom niet zo'n leuk hoekje in je eigen huiskamer inrichten? Ellie Keller-Hoonhout is katholiek theoloog en heeft een praktisch boek gemaakt over de zogenaamde kijktafel. Ellie benadert de kijktafel als een 'verhaal op schaal', geïnspireerd door de seizoenen, grote feesten en thema's. Door middel van kleur, tekst en symboliek kan een kijktafel belangrijke momenten 'tot leven laten komen'. In het

kijktafelboek staat concreet beschreven hoe je een inspirerende kijktafel maakt. Passend bij christelijke tijden en feesten maar ook voor thema's als vrede, dieren, Sinterklaas, moederdag en eendjes voeren ... Zo maak je in je woonkamer iets zichtbaar van: natuur en seizoen, wat jou inspireert en waar je in gelooft, aan wie je wilt (terug)denken en wat je wilt vieren. Het boek met voorbeelden van kijktafels gaat het jaar rond. Leuk om met kinderen mee aan de slag te gaan. Maar ook om welke huiskamer dan ook sfeervol en creatief aan te kleden.

Kijktafelboek | Ellie Keller-Hoonhout | ISBN 978-94-9209-300-4 | Uitgeverij Adveniat | € 24

Parochie van het Jaar

De parochie van de H. Nicolaas in Amsterdam is uitgeroepen tot Parochie van het Jaar 2015. Juryvoorzitter Leo Fijen van omroep RKK: “De Parochie van de H. Nicolaas biedt in het drukke centrum van Amsterdam een oase van rust, bezinning en inspiratie. Deze gemeenschap laat zien dat je geen klooster in je nabijheid hoeft te hebben om je vieringen toch te kunnen verbinden met monastiek gebed en contemplatief leven.” De prijs, een

bronzen beeld van de H. Christoffel, werd door Antoine Bodar uitgereikt aan kapelaan Jim Schilder. Kapelaan Schilder: “Deze prijs is voor Henny Koop, die in 1974 de psalmen van het Abdijboek in de Nicolaaskerk heeft geïntroduceerd, en voor zijn opvolgers. Maar ook voor de leden van de schola die de psalmen elke zondag (voor)zongen, voor het koor, de dirigent en de gemeenschap die de ‘abdijliturgie’ steeds tot leven brengt.”

Foto: KN/Jan Peters

Uw foto in Samen Kerk?

Hebt u een mooie foto die u wilt delen met de lezers van *Samen Kerk*?

U kunt uw bijdrage per e-mail sturen aan pvermeer@bisdomhaarlem-Amsterdam.nl

Per post kan natuurlijk ook: Samen Kerk, postbus 1053, 2001 BB Haarlem.

Vermeld kort bij welke gelegenheid de foto genomen is en wie erop te zien is.